

Educația Națională

Redacția și Administrația:
Bulev. Dr. V. Babeș 11

Telefon: 2-90

Director:
Mihail Popescu
Profesor, Critic Expert

Abonamentul 40 lei pe an

Un număr 3 lei

CUPRINSUL

1. Cariere: Odată și acum, de Prof. N. Iorga
2. Congresul învățătorilor
3. Discursul D-lui Prof. V. Alaci
4. Caractere, de T. B.
5. Educațiunea copiilor
6. Îndrumări noi spre școala practică, de Prof. Mihail Popescu
7. Alegerea porumbului de sămânță, de Prof. O. Pop
8. Coacerea strugurilor
9. Năpăstuirea Șc. Normale, de Prof. Octavian Pop
10. Drumurile noastre
11. Teatrul Negusului
12. Considerațiuni asupra proiectului de program și schiță de organizare pentru regională bănățeană a ASTREI
13. Purecile aerului, de M. P.
14. Catalogul cărților didactice, de Prof. M. Popescu
15. Cărțile didactice
15. Cărți, reviste, jurnale

Carriere: Odată și acum

Rezumat din Conferința D-lui Prof N. Iorga, ținută la radio la 30 August

Tineretul de astăzi este prins de fericita dar și oarbă beție a vârstei și cred că părinții trebuie să le acorde sprijinul până la o vârstă destul de înaintată, ba încă să le mai lase și moștenire pentru a le asigura traiul fără muncă. Ca să vrea să le aleagă o carieră și mai mult, să știe să le-o aleagă, nici vorbă.

Părinții trebuie să aibă mare grijă cu alegerea carierei pe cari o vor urma odraslele lor și aceasta trebuie să-i preocupe de pe când copiii se găsesc în vârstă cea mai trage-dă. Mai ales astăzi perspectivele sunt închise în toate direcțiunile. Din cercetarea lor pot reieși și învățăminte pentru rezolvarea crizei de astăzi, din cari iese tineretul cu totul nepregătit, nepotrivit pentru profesiunea aleasă, caractere revoluționare și cari muncesc rău sau nu muncesc acolo unde sunt puși.

Timpurile nu se mai întorc, problema carierei nu se pune căci nu există libera concurență a alegerii determinată de revoluție. Societatea era împărțită pe clase și fiecare și creștea copiii potrivit cu clasa lui și numai foarte rar un tânăr părăsea o clasă pentru a trece la alta. Copiii erau pregătiți pentru cariera tatălui, fără școli, fără silințe chinuitoare. Copilului îi ajungea spiritul și exemplul celui ce se stabilise în viață. Fiul țara-

nului creștea pe ogor și iubea ogorul. Copilul meșteșugarului râvnea să posedă meșteșugul tatălui dacă nu și mai bine ca el. Copilul comerciantului creștea la tarabă. Copii funcționarului învățau și deprindeau ce este munca ordonată, iar ai nobilului învățau meșteșugul armelor și trăiau între soldați cu cari făceau războiul cu cel mai mare dispreț față de moarte și nimeni nu i-a învățat cum trebuie să se comporte în aceste funcțiuni. Regimul funcționaresc Napoleonian predominând astăzi viața socială, toată lumea a părăsit carierele părinților și s'a îndreptat spre funcțiuni. Regimurile democratice au deschis tuturor drumul de a se ridica oricât de sus fără muncă pentru aceasta și fără talent. Atestatele eliberate de școli sunt bune pentru orice și pentru nimic. Cele de la școala comercială nu miroasă a negot, cele de la școala de meserii nu miroasă a meșteșug, iar cele de la seminarii nu miroasă a popă. Școala singură nu poate face nimic. Ea trebuie prefăcută în atelier. Un meșteșug prinde bine oricui. Orice părinte înțelept trebuie să dorească pentru copiii săi ducerea mai departe a profesiunii sale. A face același lucru dar mai bine este scopul suprem. Părinții nu trebuie să-și desconsidere meseria în fața copiilor, considerând-o ca o nenorocire, o umilință și o povară.

Fiecare trebuie să lase moștenire: respectul și dragostea pentru cariera însăși oricare ar fi ea.

Congresul Învățătorilor

Corpul didactic primar din întreaga țară și-a trimis reprezentanții săi în congres Duminecă, 8 Septembrie la Timișoara. Au luat parte peste 1000 de învățători și ar fi participat și mai mulți, dar greutatea vieții și salariul minimal ce primesc i-a împiedicat de la participare.

În Timișoara n'au avut o primire convenită reprezentanților culturii poporului din cauzele pe cari le vom enumera pe scurt.

1. Timișoara este locuită în majoritate de minoritari, cari nu văd cu ochi buni congresele culturale românești.

2. Politica pe care o fac conducătorii Asociațiunii.

3. O mică desconsiderare pentru corp datorită punctului 2.

O mică altercație între partizanii președintelui și ai Casierului — din care casierul s'a ales cu câteva zile de spital iar congresul cu punctul 3 de mai sus.

La teatru un mic necaz voit sau nevoit. După terminarea serviciului divin când presidentul Asociațiunii a rostit cuvintele „Domnule Ministru“ lumina electrice s'au stins și învățătorimea care umplea sala până la cel din urmă loc a stat în întuneric aproape o oră.

Congresul a avut trei probleme de rezolvat:

I. Educația națională, II-lea Numirea personalului de control și al III-lea Salariul.

Prima chestiune s'a rezolvat în sensul ca învățătorii să desvolte sentimentul patriotismului în toate ocaziunile. A doua ca personalul de control să fie și de îndrumare și să se recruteze prin concurs și a treia — salariul — s'a cerut ca prin noua lege de armonizare învățătorii să fie puși pe aceeași treaptă cu ofițerii și magistrații. Domnul Dr. Angelescu Ministrul Instrucțiunii publice a admis toate punctele luând angajamente formale față de congres.

Printre delegații cari au ținut discursuri la congres a fost și D-l Profesor Valer Alaci dela Șc. Politehnică din Timișoara, care a salutat pe învățători cu următorul discurs:

Discursul D-lui Prof. V. Alaci

Domnule Ministru, D-le Președinte

Onorat Congres

În lipsa d-lui rector al Școlii Politehnice din Timișoara, am plăcuta delegațiune de a aduce un salut cordial și călduros din partea școlii noastre, Asociației generale a învățătorilor din întreaga țară, adunați astăzi în acest mare congres, în metropola Banatului, în frumosul oraș Timișoara, bogat prin numeroasele sale fabrici, bogat prin numeroasele sale instituții culturale. D-voastră domnilor învățători, aveți nobila misiune și greaua însărcinare, de a fi în școală, primii educatori ai copiilor țării noastre, care se desprind cu greu de lângă părinții lor și vin către d-voastră, la început cu oarecare sfială, pentru a vă asculta cuvântul plin de învățătură, pentru a vă urma pilda, pentru a câștiga în mintea și inima lor sentimente nobile și înalțătoare, puternicul sentiment al iubirii de Patrie.

În ultimul moment ne-a sosit la redacție un articol foarte interesant asupra „Orevelor studențești“ scris de D-l Const. V. Dimitriu pe care-l vom publica în numărul viitor și asupra căruia atragem deosebit atențiunea cititorilor noștri.

De aceia trebuie să transformați însărcinarea și misiunea d-voastră într'un cald apostolat, adică să puneți toată dragostea, toată puterea d-voastră de muncă și tot entuziasmul, pentru luminarea copiilor ce vă sunt încredințați.

Sunt sigur că în desbaterile ce vor avea loc, în afară de revendicările d-voastră ca membrii ai corpului didactic, veți discuta și veți căuta și cea mai bună metodă de urmat în învățământul primar, cum este de exemplu metoda activă, care permite elevilor să se apropie cu bucurie și cu sete de învățăturile ce le veți da.

Recunoaștemi, cu drept cuvânt, că nobila d-voastră străduință este mai grea de cât aceea a colegilor d-voastră din învățământul secundar și superior, alături de cari formați armata culturală de elită a țării noastre, pentru că de modul conștiincios cum vă veți împlini nobilul apostolat, depinde în mare parte succesul de mai târziu al tinerilor ce-i educați, atunci când ei trec de la d-voastră în învățământul secundar și superior.

De aceia și țara întregă privește mai cu drag și mai cu nădejde către d-voastră, cari veniți primii în contact cu sufletul mare al acestei țări, cu mintea și inima copiilor țării noastre, pe care trebuie să-i iubiți și să-i pregătiți.

Cu aceste gânduri și sentimente, fac bune urări de succes dezbaterilor d-voastre și vă felicit sincer, pentru cinstea deosebită de a avea în mijlocul d-voastră, pe D-l Ministru al Instrucțiunii Publice, D-l Dr. ANGELESCU, un adevărat om al școlii, care încurajează prin prezența D-Sale și dă tot prestigiul cuvenit tuturor manifestațiilor culturale de înalte preocupări, care a luptat neobosit și biruitor pentru revendicările materiale a întregului corp didactic, care a înființat mii de școli primare pentru a alunga întunericul din satele noastre, care a legiferat folositor în interesul școlii de toate gradele, cu toată competența, toată dragostea sa nețărnută de școală și de țară și căruia îi aducem astăzi un călduros omagiu de mulțumire, de recunoștință și de admirație.

Trăiască D-l Ministru Angelescu!

Caractere

„Datoria D-voastră este să formați caractere“

(Din discursul Regelui Carol I. către profesorii secundari).

Presă românească înregistrează zi de zi senzaționalul cotidian: demascarea unei noi delapidări, trafic de influență, contrabandă, etc. nu e depășit decât de recentele isprăvi ale lui Coroiu. Cele dintâi patronate când nu de cutare Vasilescu-potcovarul, care îmbrăcat într'o presupusă simplitate reușește să pot-

covească o lume întreagă, apoi de cutare față mai simandicoasă, care din locul înalt ce-l ocupă, suplinind și pe zeul Puritanismului, când nu codificând el însuși normele menite să apere morală publică, pustiește credința unei lumi întregi, cele din urmă, conduse cu multă abilitate de către un bandit de duzină, îmbrăcat de aceeași presă în aerele romantismului.

Dar turpitudinea, ce suplinește astfel etica, nu se oprește numai în domeniul mănuirii sau sustragerii avutului public, după cum isprăvile lui Coroiu și felul cum sunt ele redată de către presă nu se oprește numai la jăcmăneala câtorva negustori. Ea se întinde în toate domeniile manifestărilor noastre. Să nu ne gândim decât la viața noastră publică, cu mai multe posibilități de afirmare pentru individul desbrăcat de ori și ce scrupule, abil să exploateze ori și ce conjunctură și trebuie să ne dăm seamă, că răul e cu mult mai înrădăcinat, decât cum ni-am putea-o imagina.

Oameni de bine, cum și publicații de bună credință, înregistrează răul, căutându-i cauzele, combătându-i efectele.

Incontestabil, că turpitudinea nu e o notă caracteristică neamului nostru. Ba din contra din vechi timpuri urmașii legionarilor romani s'au remarcat ca un popor de cinste și omenie, căci „leii Nubiei nu puteau să nască pisici“.

Atunci?

Evident, că viciul e de import, datorându-se în mare parte și vitregiei vremurilor, când câte un conducător de țară și popor trebuia să depășească „diplomația subțire“ a Fanarului, sau în ceiace privește românii de dincoaci de Carpați, a cutărui Atotputernic al zilei, pentru a mai salva pentru neamul său ceea ce mai era de salvat.

Regele Carol I făcând apelul din fruntea rândurilor de față către profesorii meniți să crească clasa conducătoare, și-a dat seamă de ce le cere, dar și-a dat seamă și ce lipsește acestui popor, rămas, în straturile sale de jos, nevițiat, curat la suflet, în ciuda unei istorii dintre cele mai vitrege.

Istoria noastră mai nouă, istoria României moderne culminând în întregirea neamului, cu progresele uriașe în toate domeniile, afară de acela moral, nu a fost prielnică pentruca dorința Regelui Carol I să fie împlinită.

Azi suntem însă un popor și o țară stăpână pe destinele sale și e momentul să ne reîntoarcem la percepțiile morale ale strămoșilor noștri, să ridicăm din nou altar „omeniei“ printr-o educație națională desbrăcată de tot ce e artificiu, compromis, împurt, combătând răul și cauzele sale în toate formele sale de manifestare. Să ne reîntoarcem la „omenia“ bătrânilor pentru a ne regăsi pe noi, căci numai astfel vom putea

creia caractere și numai astfel vom putea da un alt aspect vieții noastre publice.

Nu e nevoie să o mai subliniem, că apostolii educației naționale vor trebui să fie la înălțimea chemării grele ce-i așteaptă.

T. B.

Educația copiilor

Anul acesta s'au ținut la Bruxelles capitala Belgiei patru congrese de educație. În aceste congrese s'au pus bazele educației copiilor începând dela vârsta cea mai fragedă și până ce termină învățământul secundar. S'a pus de la început un mare preț pe exemplu. Copii trebuie să găsească în sânul familiei atmosfera de sănătate și mulțumire. Copii trebuie să se ajute unii pe alții din cea mai fragedă vârstă, cei mai mari pe cei mai mici și la îmbrăcat și la spălat și la preumblare, să le facă jucării etc. Părinții față de copii trebuie se fie totdeauna buni, să-i trateze ca și când ar fi frați mai mari, o bunătate serioasă. Părinții trebuie să deprindă pe copii să-și îndeplinească datoriile cu bucurie formându-le încetul cu încetul obicinuința, mai târziu voința și conștiința.

În învățământul secundar familia și profesorii trebuie să conlucreze împreună. Ei trebuie să se întrunească de mai multe ori pe an pentru a discuta chestiunile de educație în general și în particular.

În locul recompenselor și pedepselor trebuie să se facă apel la conștiința și sentimentele nobile de milă, bunătate, modestie, curaj etc., ale elevilor pentru că recunoașterea faptelor bune sau rele ale elevului de către el însuși vor fi mai ușor de îndreptat de cât atunci când îi vor fi spuse de altul. Apoi elevul nu are întotdeauna pe părinți sau pe profesor de față și atunci singur trebuie să reacționeze și să deosebească binele de rău.

În aceste congrese fie-care națiune a adus partea sa de contribuție la educațiunea generală. Astfel Polonii au cerut deprinderea elevilor de a lucra pentru binele public. S'a mai admis de altfel cea-ce D-l Prof. Iorga, a introdus în învățământ în anul 1931-32 lucrul manual în școlile secundare pentru a nivela deosebirile de clasă și familie. Fiecare om să cunoască o meserie. Jocurile pe echipe contribuiesc de asemenea la educațiune îndreptând spiritele elevilor în sensul social.

A mai fost un congres al învățământului și unul al medicilor pentru protecțiunea copilăriei.

Toate congresele au avut un singur scop și au votat aceeași hotărâre de a întrebuița pretutindeni metodele noi pentru educația tinerimei.

După: L'Illustration.

Indrumări noi spre școala practică

Dacă de învățământul secundar și superior s'au ocupat aproape în fie care an miniștrii de resort, dar care în linii generale a rămas așa cum a fost preconizat de d. prof. N. Iorga, de învățământul profesional în afară de directivele practice și sănătoase pe cari le-a dat tot d-nul profesor N. Iorga și cărora nu le-a lipsit de cât timpul pentru a deveni lege, nu s'a ocupat nimeni până în prezent. Așa cum am avut organizat până în prezent învățământul profesional și pentru care statul a făcut atâtea sacrificii, nu a dus la rezultatul dorit. Absolvenții acestor școli în loc să-și deschidă ateliere sau prăvălii au intrat tot în slujbă statului ca și acei ai învățământului secundar, iar atelierele și prăvăliile au rămas pe mâna minoritarilor, cari și-au creat vaduri din cari nu vor mai putea fi scoși de cât cu mare greutate. Au muncit profesorii și măestrii pentru a forma buni lucrători, buni meseriași sau comercianți, dar s'au izbit de lipsa de organizare și rezultatele au eșit mult mai slabe de cât cele la cari se așteptau. D. profesor N. Iorga a spus cu drept cuvânt că mai înainte meșteșugurile și comerțul se învățau din tată în fiu, de la stăpân la ucenic, așa că de multe ori ucenicii întreceau în meșteșug prin gustul cu cari lucrau chiar și pe meșterii lor, și astfel se stabilea reputațiunea și vadul comercial. Ucenicii cari deveneau la rândul lor măestri — puneau pe firmă ai cui elevi au fost, ca să știe lumea că o parte din gustul cu care lucrau sau își serveau clienții stăpânul a trecut și asupra elevului sau ucenicului, devenit meșter sau și patron. Astăzi elevii cari au terminat o școală își spun la revedere după zece ani. Atunci cei ce-și luau sborul pe socoteala lor nu se depărtau de stăpânii lor, pe cari-i respectau și-i consultau în întreprinderile lor și nu lăseau să treacă zile mari de sărbătoare, sau patronale sau onomastice fără ca să nu se ducă să vadă pe cei ce i-au pregătit în lupta pentru viață. Patronii cari se retrăgeau din afaceri lăseau ca urmași pe unul din fii, vr'un nepot sau ginere și de multe ori pe cel mai vrednic și mai cinstit dintre cei cari au colaborat la numele instituțiunei, cât de mare, cât de mică, creiată de ei. Bătrânul avocat din Timișoara Emanoil Ungureanu, care încă de pe când trăia și-a cedat averea pentru scopuri naționale întrevăzuse românizarea orașelor ardeleni prin creierea de cămine de ucenici. Orice român care și dădea copilul ca ucenic, sau ucenică la vr'un meșteșug sau la prăvălie știa că copilul său dus în vârstă fragedă la oraș avea un protector, pe directorul căminului de ucenici. Acesta primia copilul viitor ucenic, în cămin și Primăria și patronul erau obligați ca să-i dea întreținerea. Copiii învățau meșteșuguri, iar la ora 5 seara dacă nu și mai devreme erau trimiși în școlile de ucenici unde timp de trei ani în-

vățau carte românească istorie, geografie, puțină fizică și chimie, desen industrial. Ingrijirea părintească din cămine forma tineri sănătoși și mi s'a întâmplat să văd cu ochii mei cum un fabricant minoritar de perii ținea foarte mult la un lucrător român venit tocmai de la Botoșani pentru că lucra mai repede și mai cu gust de cât lucrătorii minoritari pe cari i avea în atelier. Iată în ce direcțiune trebuie îndreptat învățământul nostru practic profesional și comercial. Numai astfel vom ajunge să avem meșteșugari și comercianți români, căci din școlile de meserii, profesionale și comerciale, cu organizarea lor de astăzi, nu vom avea de cât candidați la slujbele statului.

MIHAIL POPESCU

Profesor, chimist-expert

Alegerea porumbului de sămânță

Un bun gospodar, care vrea să-și aibe sămânța cea mai bună și îmbelșugată de porumb pentru anul viitor, o alege încă de pe acum și încă chiar de pe câmp, când porumbul încă nu e cules. Ba ce este mai mult o astfel de sămânță este cu mult superioară celei alese din coșar.

Pentru acest lucru, gospodarul harnic și priceput, face o preumblare la lanul lui de porumb, în Ziua Crucii (14 Sept.) — iar în regiunile de șes, unde porumbul se culege mai repede, în ziua Sf. Mării — unde-și alege porumbul de sămânță pe loc, pe care-l și-l leagă cu ață roșie sau alt semn al său.

Exemplele alese pentru sămânță vor fi:

Cei mai frumoși și drepti, căci ei dau rodul cel mai bogat. Cei fără tăciune, sau alte stricăciuni (viermi, etc.). Cei mai bine legați, cari poartă câte 2 știuleți egali ca mărime și bine îmbrăcați în pănuși, așezați la mijlocul tulpinii. Cei mai bogați în foi întregi și late, având frunzelă aproape uscate (pentru soiurile timpuri). Cei ce nu vor avea puieti la rădăcină, dar nici boabe în spic, cari prăpădesc hrana de geaba și micșorează legatul.

Acești exemplari aleși și însemnați vor fi culeși I-a oră și duși acasă, unde vor fi desfăcuți de foi, lăsându-li-se doar 2—3 frunze cari vor servi pentru acățarea lor la păstrare — înșiruiți unii lângă alții — cu vârful înainte — și examinați cu cea mai mare băgare de seamă. Vor fi aleși, buni pentru sămânță: Cei întregi și cu boabe bine dezvoltate (să nu aibă vârful gol sau

știrb), cari vor avea rândurile de grăunțe drepte dela cap la cap, strânse și îndesate. Scoțând un bob din mijlocul lui, bobul să fie lung, plin și sticlos. Cele scurte și palide sunt bolnave și le vom delătura. Să nu aibe grăunțe sterpe sau colorate, stricate de viermi sau plesnite. Dacă totuși unii știuleți sunt foarte frumoși, dar au boabe colorate sau stricate, pe acelea le scoatem aruncându-le sau dacă se află numai la vârf, rupem numai vârful, lăsând numai ce-i bun. Vom observa ca coceanul (ciocanul) să fie uscat, de culoare vie, curat și negăurit de viermi. Cei cenușii sau galbeni fiind bolnavi, îi vom delătura.

Deci din toate exemplarele însemnate, vom alege numai pe aceia cari vor îndeplini aceste condiții.

Pentru 1 hectar ne trebuie cam 60—70 de știuleți buni. De cumva se întâmplă că am ales mai puțin decât ne trebuie, tot din aceștia mai facem o a doua alegere din nou, alegând câți ne trebuie, care semănță va fi cu mult mai bună decât am alege direct din exemplarele frumoase din coșar. Pe cei aleși însă a doua oră nu-i vom amesteca cu cei dintâi, ci-i vom sămăna separat. Exemplarele astfel alese, se vor lega apoi perechi (câte 2) cu frunzele lor lăsate pentru acest scop și vor fi apoi atârnați la grinda podului pe nuele și în șiruri (câte 15—20 la șir). Atârnați în pod vor fi feriți de șoareci, dar mai ales de umezeală. Moartea colțului din bob nu e cauzată atât de ger, cât mai ales de umezeală. La primăvară boabele vor fi supuse apoi la proba de încolțire și apoi vom putea semăna.

Făcând această alegere cu cea mai mare băgare de seamă din an în an vom ajunge să scoatem 4000—5000 kgr. la hectar, care ne va răsplăti munca noastră, scăpând totodată și de pelagra care bântue în țară.

Profesor Octavian Pop.

Coacerea strugurilor

În numărul trecut am arătat vechimea cultivării viței de vie în țara noastră, repartitia și calitatea vinurilor pe regiuni și întinderea în hectare.

(Continuare)

Este de dorit ca fiecare podgorean să cultive nu mai un fel de viță și de este posibil toți podgoreni pe un deal sau chiar dintr'o regiune să cultive un singur fel de viță, căci fiecare va produce același fel de vin și atunci ușor vor putea să-l desfacă în comun, fie în țară, fie în străinătate. Chiar și din punct de vedere al coacerii încă este foarte avantajos ca podgoreni să cultive acelaș fel de viță și nu varietăți diferite, fiindcă atunci toți strugurii se coc în acelaș timp și nu unii mai înainte și alții mai târziu, ceea ce ar constitui o mare greutate la culegere. În țările cari se ocupă mai

intens cu cultivarea viței de vie strugurii nu se culeg decât după anumite încercări. Podgoreni străini culeg în fiecare zi o cantitate oarecare de struguri, îi supun la tescuire și în urmă ia densitatea mustului cu un densimetru. Dacă mustul arată în fie care zi aceeași densitate timp de 7—8 zile atunci se începe culegerea, iar dacă mustul crește în densitate, atunci este dovadă că încă nu au ajuns la maturitate și mai trebuie lăsați să se coacă. Culegerea trebuie făcută pe timp frumos. Dacă se întâmplă ploii atunci trebuie așteptat un timp mai favorabil. Strugurii se vor tăia cu foarfecele și nu cu briceagul, presiunea exercitându-se numai dintr'o parte, strugurele se sgudue și sar boabele. Înainte de tescuire strugurii se vor spăla cu apă curată în coșuri pentru a îndepărta urmele de piatră vântă ramasă de la stropire și de praf și numai după ce se svântă se vor supune tescuirii. De câte-va decenii s'au introdus mașini cari desprind boabele de pe ciorchini. Vinul rezultat din tescuirea boabelor fără ciorchini va avea un gust mai plăcut, de oarece prin tescuirea strugurilor cu ciorchine cu tot, va rămâne în must tanin, acid, tartric și alte substanțe acre sau amare cari micșorează buchetul vinului, în schimb îi păstrează culoarea și îl prezervă de anumite boale.

Mustul strugurilor albi se pune deadreptul în butoaie fără tescovină, iar mustul strugurilor negri se pune în zăcători sau putini și-i se adaugă tescovină pentru ca mustul să extragă culoarea din pelicula boabelor. Unii podgoreni încălzesc peliculele strugurilor negri și apoi le adaugă în must pentru că atunci vinul va avea o culoare mai strălucitoare. După 7—8 zile de fermentare mustul rezultat trebuie tras în alt vas pentru ca să nu extragă prea multe substanțe astrigente din tescovină. Când podgoreanul voiește se facă vin alb din struguri negri atunci alege numai struguri cu boabe întregi necrăpate nesfărâmate și-i tescuește imediat după culegere, iar mustul se pune la fermentație în butoaie, fără de a-i mai adăuga tescovina, în cazul acesta butoiaele se vor afuma tare cu fum de pucioasă (bioxid de sulf), care decolorează urmele de culoare care ar fi pătruns în vin.

(Va urma).

Citiți cartea:

„Idei asupra problemelor actuale”

cuprinzând articole despre: religie, școală, monarhie, încercări de organizare politică, măsuri economice, probleme financiare, Vechia și noua Europă, în trecut, în evul mediu

Prețul 30 Lei. și în cel actual, de D-I Prof. N. IORGA.

Năpăstuirea Școlii normale

Toată lumea recunoaște că școala este o instituție de primă importanță într'un stat, unde se formează societatea de mâine a neamului. Cu toate acestea, la noi sunt prea puțini cei cari se îngrijesc de bunul mers al ei. Dar și interesul celor mai mulți dintre ei este îndreptat mai mult spre liceu, unde-și urmează vlăstarele lor cursurile, pentru obținerea unei diplome, care să le înlesnească împingerea lor cât mai ușor și cât mai sus posibil.

Școala normală care pregătește luminătorii satelor e aproape uitată de lume, căci doar aici vin să se adape numai odraslele pariei. Cine să se mai gândească la ea, la lipsurile și greutățile ei, la roboții ei, cari aproape sunt sabotati în munca lor?!

Un ochiu discret ar putea observa multe, numai dacă ar avea puțină bunăvoință. Deasa schimbare a programelor împreună cu pacostea diferitelor ordine ce se bat cap în cap, derutează și împiedecă tot ce se face cu atâtea jerfe pentru ridicarea ei la nivelul cerut de zilele de azi.

Rezultatul acestor anomalii ni-l arată fidel, marele număr de corigenți ai anului școlar 1934/35. La școala normală din loc, unde din 170 elevi, pe lângă repetenți, au fost 82 corigenți la 1, 2 și 3 materii, cari n'au putut intra în examen decât numai în toamnă.

Cum vor începe ei acest nou an școlar, când vacanța lor n'a fost odihnitoare?!

Subiect de meditație pentru cei curioși.

Prof. Octavian Pop.

Drumurile noastre

Acei ce au avut ocaziunea de a călători în diferitele părți ale țării s'au putut convinge că și în privința drumurilor, ca și în toate ramurile de activitate stăm nu rău, ci foarte rău. Înainte de război nu stam tocmai rău cu drumurile, ba chiar mulți străini cari călătoriseră pe la noi ne aduceau laude pentru căile noastre de comunicație. Atunci era o lege a drumurilor și se aplica căci drumurile de astăzi sunt făcute de atunci. Oameni cari n'aveau boi la car trebuiau să lucreze cu brațele cinci zile pe an. Cel ce avea car și boi trebuia să lucreze trei zile la cărat piatră, iar cei cu patru boi sau cu mai mulți făceau zile mai multe. Cei ce nu voiau să lucreze plăteau în bani după cursul de atunci. Totalul zilelor de prestație, se împărțea în trei părți. O parte se da șoselelor naționale, a doua parte șoselelor județene și a treia celor comunale. Sătenii lucrau bucuroși, căci drumurile și podurile erau pentru ei și

erau bucuroși că puteau călători cu carele încărcate pe orice timp fără greutate. Cu vr'o 30 ani înapoi am văzut într'o comună pe preot și un învățător lucrând la șosea în dreptul locuințelor lor alături de săteni fără să fi fost obligați căci își dădeau seama că șoseaua bună este spre ușurința lor. Mai pe urmă a intervenit politica și sub diferite pretexte s'a legiferat contrariu obiceiurilor moștenite din moși strămoși ca munca pentru șosele să se plătească în bani, iar cu banii să se plătească șoselele și lucrul. De atunci însă — și aceasta datează cam de la război — nu s'au mai lucrat șosele. Nici cele vechi nu s'au reparat, nici poduri nu s'au făcut, nimeni n'a mai văzut pe șosele o grămadă de piatră. Am constatat într'o călătorie că numai pe distanța de 20 km. erau peste 30 poduri stricate, iar sătenii trebuiau să ocolească și să-și înfunde carele în noroiul de la capetele podurilor, cât despre automobile și autobuze ele trebuiau să ocolească pe altă cale ca să evite podurile stricate, urcând dealuri și coborând pante grele spre a merge la destinație cu mari întârzieri.

Sub guvernul Iorga s'a revenit — pentru scurt timp — la vechiul obicei de a efectua prestațiile în natură, dar guvernul următor a revenit din nou la bani și astfel se explică că cetățenii plătesc dări, dar drumuri și șosele n'au, poduri de loc sau stricate, iar răurile au tăiat șoselele indignite, că sătenii nu-și mai pot scoate carele din noroi nici chiar când înjugă la car șase boi. Ce s'au făcut cu banii?!

Vom reveni.

Teatrul negusului

Civilizația etiopiană a creiat și teatru. Spectacolele sunt regulat frecventate de Negus. Un ziarist francez, d Paul Gilson, redă astfel subiectul unei piese:

„Un țăran din Etiopia pleacă să-și ducă grâul la târg. În drum e nevoit să treacă prin ținuturile mai multor triburi. Pretutindenii i se cere o taxă, pe care o plătește în grăunțe. În schimb capătă câte o chitanță, o măzgălitură.

După ce a trecut vre-o zece triburi, țăranul nu mai are pic de grâu în sac. Totuși, își urmează drumul. La intrarea spre oraș, i se ia și sacul, drept vamă.

Fatalistul abisinian își continuă, însă, răbdător drumul spre obor. Aci, mai are de plătit și oarecare impozite, ca negustor de cereale.

Fiindcă nu are cu ce plăti, i se ia măgarul: De abia atunci își pierde bietul țăran răbdarea. Își pune cenușe în cap, aleargă la palatul împărațesc și strigă: Indurare, îndurare“!

Din „Neamul Românesc“.

Considerațiuni asupra Proiectului de program și schiță de organizare pentru regionala bănățeană a Aștrei

Declinul natalității asociat de o mortalitate urcată, bilanțul deficitar deci al vieții românești din Banat, a atras de mult atențiunea asupra acestei provincii și a umplut cu îngrijorare sufletul ori cărui bun român. Câtă vreme mortalitatea urcată este o dovadă a insuficienței organizațiunii de Stat și îndeosebi a celei sanitare, declinul natalității este rezultatul unui complex de factori de ordin moral în primul rând, cauze și urmări ale unei concepții de viață exagerat individualiste și materialiste, ostile cerințelor religiei, a familiei cu rosturile ei firești, ostile intereselor neamului și patriei.

Urmarea acestei stări morbide însă nu este numai pierderea numerică de vieți românești. Se stinge o populație cu forțe creatoare specifice numai ei, se pierde o tradiție, un patrimoniu etnic, care trebuie să ne fie scump nu numai ca obiect de induioșătoare amintire în clipe de sărbătoare, ci — încadrat în fondul nostru etnic general — scump trebuie să ne rămână ca permanent imbold animator pentru păstrarea ființei noastre românești. Grav este faptul, că încercarea de a înlocui pierderea populației bășinașe prin români veniți din alte provincii încă prolifică, în nădejdea, că acești români nou veniți vor prelua și continua patrimoniul etnic specific bănățean, nu poate duce la rezultatul dorit. Cei nou veniți se contaminatează de aceeași mentalitate morbidă, mai repede decât la populația bășinașă se manifestă declinul natalității locale românești, ei își pierd și patrimoniul etnic, cu care au venit. Banatul nu este numai un mormânt al populației românești așezate aici din alte părți ale țării.

Grav este mai departe faptul, că acea stare morbidă azi nu mai este limitată la Banat; în județele apropiate se manifestă fenomene similare, mâine va urma Ardealul și într'un timp mai apropiat decât credem toată țara românească va suferi de același flagel moral, mai grozav în consecințele lui decât orice boală, oricâtă mizerie, orice dușman din afară. Dacă deci trebuie să ne gândim din vreme la măsuri de prevenire privind întregul neam românesc, se impun ca o imediată cerință măsuri de combatere a stării morbide în Banat; căci de aici a pornit fenomenul și aici situația este mai avansată și mai gravă. Este în consecință o datorie locală a bănățenilor, de a porni în mod sistematic această luptă, dar trebuie să fie și o ambițiune supremă pentru

ei, de a eși odată din privilegiul trist al exemplului degradării etnice și de a servi ca model de refacere și prosperitate morală și etnică spre binele neamului și a țării românești.

Trimis cu adresă către Soc. culturale
din Timișoara semnată
de Președ. Soc. P. Țucra, Protipop.

Purecile aerului

Zilele trecute purecile aerului și-a făcut sborul de încercare pe o distanță mai mare. A sburat din Franța în Anglia trecând în sbor canalul „La Manche“. Aceiași încercare a făcut-o Bleriot acum 30 de ani. Ce este purecele aerului? Este un aparat de sburat care în comparație cu avionetele cele mai mici este ca și purecele față cu libelula (calul dracului). Are două aripi — una mai mare înainte și alta mai mică și mai jos înapoia celei dintâi.

Un motor mic de 5—6 cai putere duce aparatul, iar aviatorul își închipue că conduce o motocicletă. Aripile nu au de cât 5—6 m² de suprafață. Sborul a reușit. Aparatul nu costă de cât foarte puțin în comparație cu avioanele și de acum la lucru pentru perfecționare. Meritul invenției îl are francezul Mignet.

Catalogul cărților didactice

Consiliul Permanent de pe lângă Ministerul Instrucțiunii Publice a întocmit ca în fiecare an catalogul cărților aprobate.

În acest catalog s'au trecut numai cărțile aprobate în cursul anului acesta întrucât s'a avut în vedere că anul acesta învățământul secundar funcționează cu o programă nouă.

Se vede însă că onor. Secretar al consiliului permanent nu a știut că învățământul comercial și profesional funcționează după legea veche, întrucât cea nouă este încă în stare de proiect și a publicat în catalog numai cărțile aprobate anul acesta, iar pe cele aprobate în ultimii 5 ani nu le-a mai publicat lăsând să se înțeleagă prin aceasta că și în învățământul comercial și profesional se vor întrebuița numai cărțile aprobate în cursul anului acesta.

Se vede că dacă d-l secretar a făcut-o cu intenție, nu și-a dat seamă de pagubele la cari expune și pe autori și pe editori.

MIHAIL POPESCU

Cărțile didactice

Printre alte formalități pe cari profesorii trebuiesc să le îndeplinească la începutul anului școlar, cea mai importantă și asupra căreia profesorul își ia o mare răspundere față de sine însuși, față de școlari și de bunul mers al învățământului în general este de a alege manualele didactice. Numeroasele articole publicate în presa cotidiană au invederat diferitele impulsii de natură oficială pe cari le primesc profesorii în vederea alegerii cărților didactice. Noi credem că numai prea puțini dintre ei urmează impulsunea din afară și nu conștiința lor bazată pe o adâncă convingere. De obicei cărțile cari sunt impuse profesorilor pentru introducerea lor în învățământ sunt rezultatul unei colaborări a două trei persoane, dintre cari unii sunt cu munca și alții cu numele ca să nu zic autoritatea. Ele se introduc fără comparație cu similarele lor și cel ce suferă este întâi profesorul, apoi școlarii și mai ales bunul mers al școlii. Profesorul suferă, căci a introdus un manual greoi și anevoios, deci un surplus de muncă pentru a face lecțiile înțelese școlarilor, școlarii întâmpină mari dificultăți în înțelegerea lecțiilor și bunul mers al școlii suferă atunci și din cauza profesorilor și din cauza elevilor, cari suferă împreună, fără ca ei să aibă vre-o vină.

Cărțile didactice sunt pentru unii un mijloc de câștig, pentru alții, cari nu colaborează, o datorie și un îndemn. Când un profesor tânăr, persoană oficială sare cu vre-o carte sau cu mai multe, atunci trebuie bine cercetată căci în cariera lui n'a avut vreme să facă studiile necesare și nici nu și-a putut forma cultura generală pentru a face corelații cu alte materii.

Mai toate cărțile noastre păcătuiesc prin stil, sunt greoaie și chiar școlarii le arată ca improprii.

Nu poate avea stil decât omul care a cetit mult și în toate direcțiile. Un subiect oare-care trebuie descris astfel în cât școlarul care a lipsit dela explicațiile profesorului să'l înțeleagă din carte. Ori cum va putea el să înțeleagă subiectul dacă cartea are stilul

greoi și dacă subiectul nu a fost descris după preceptele pedagogice moderne?!

Intr'o carte bună, toate subiectele tratate sunt o succedune de lecții model trecute prin toate treptele formale, adică descriind la început ideile a-perceptive pe cari școlarii le-au dobândit prin observațiunea lor, apoi tratarea lecțiilor trecând dela cunoștiințele sau experiențele cele mai simple la cele mai complicate, cu explicările necesare și în urmă o concluzie sau o lege și aplicațiunea practică.

În felul acesta lecțiunile pot fi înțelese și se prind mai bine de mintea elevilor și când stabilesc și legături între lecții sau corelații cu alte materii ele se leagă de memoria școlarului atât de solid că nu se mai pot uita.

Se înțelege dela sine și nici nu ne trece prin minte a crede că D-nii colegi se vor lăsa influențați de altceva decât de modul pedagogic și științific în care sunt lucrate manualele și nici decum de considerațiunile expuse mai sus.

În ultimul moment Ministerul Instrucțiunii Publice a interzis Inspectorilor școlari să publice cărți didactice. S'a găsit însă formula pentru evitarea ordinului. Inspectorul nu va mai trece ca autor al cărții ci ca autor al metodei și cărțile se introduc pentru metodă. Faptul acesta a stârnit și protestul Asoc. Generale a profesorilor secundari.

Cărți, reviste, jurnale

S'au primit la redacție următoarele:

1. Din trecutul Banatului Giridava — Morisena-Cenad. Monografie istorică de Pr. Gheorghe Cotoșman. Este a patra lucrare din trecutul Banatului a autorului. Stil clar, limpede-precis, pe înțelesul tuturor.
2. Zborul fără motor de Ing. G. Lipovan — în care orișicine poate înțelege cum poate să zboare cineva cu un planor — fără motor.
3. Școala secundară — revistă educativă din Craiova.
4. Galați noi, ziar din Galați.
5. Fruncea, organ bănațean.
6. Curierul Olteniei.

LABORATORUL DE CHIMIE ALIMENTARĂ

INDUSTRIALĂ ȘI BIOLOGICĂ

Autorizat de Ministerul

Sănătății Publice

Director: *Mihail Popescu* Profesor chimist-expert

Inflințat

în anul 1909

(Fost chimist-expert al orașului București și al serviciului marcării metalelor prețioase din Timișoara)

Efectuiază tot felul de analize alimentare și industriale

LABORATORUL SE AFLĂ LA LICEUL C. D. LOGA. — BIUROUL
Bulevardul Babeș No. 11. (Vila Olga)

Analize de urini,
sânge, suc gastric

PREȚURI MODERATE

Buletinul de analiză este o oglindă în care fiecare își poate vedea modul cum funcționează organele sale interne

PREȚURI MODERATE